

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 10Sžso/69/2014                 |
| Identifikačné číslo spisu: | 1013201171                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 30.09.2015                     |
| Meno a priezvisko:         | JUDr. Jana Hatalová            |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2015:1013201171.1 |

## ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a členov senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Petra Paludu, v právnej veci žalobkyne: I. C., narodená dňa XX.XX.XXXX, bytom R., zastúpenej JUDr. Zuzanou Stavrovskou, advokátkou, AK so sídlom v Bratislave, Lamačská cesta 3, proti žalovanému: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Špitálska 8, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. US1/SSVODPPK/BEZ/2013/104/Dan zo dňa 11.04.2013 o nepriznaní peňažného príspevku na osobnú asistenciu, na odvolanie žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 6S/161/2013-75 zo dňa 30.05.2014, takto

### rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 6S/161/2013-75 zo dňa 30. mája 2014 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

### Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Bratislave podľa § 250j ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „O.s.p.“) zamietol žalobu žalobkyne na preskúmanie rozhodnutia žalovaného č. US1/SSVODPPK/BEZ/2013/104/Dan zo dňa 11.04.2013 o nepriznaní peňažného príspevku na osobnú asistenciu a zároveň nepriznal účastníkom náhradu trov konania.

Dôvodil tým, že rozhodnutie žalovaného bolo vydané na základe dostatočne zisteného skutkového stavu, zistené skutočnosti boli správne právne posúdené a vydané rozhodnutie je dostatočne a zrozumiteľne odôvodnené.

Mal za preukázané, že v prípade žalobkyne ide o osobu s ťažkým zdravotným postihnutím s určenou mierou funkčnej poruchy v rozsahu 50 % pre pohybový a podporný aparát a poruchy chrbtice. V oblasti mobility žalobkyňa nie je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby.

Prvostupňový súd upriamil pozornosť na skutočnosť, že neexistuje právny nárok na predmetný

príspevok, keďže ide o fakultatívnu dávku, preto súd pri posudzovaní zákonnosti rozhodnutia žalovaného skúmal predovšetkým, či žalovaný pred svojím rozhodnutím dostatočne zistil skutočný stav vecí, čo považoval súd doloženými lekárskymi posudkami a komplexnými posudkami za preukázané. Taktiež poukázal na súlad záverov posudkových lekárov s nálezmi odborných lekárskeho vyšetrení založených v administratívnom spise s tým, že žalobkyňa v správnom konaní nepredložila žiadny nález, ktorý by preukazoval opak okrem jednej lekárskej správy neurológa, avšak ostatní odborní lekári vo svojich posudkoch nepotvrdili zhoršenie zdravotného stavu žalobcu.

Vzhľadom na to, že odborné posúdenie zdravotného stavu patrí do kompetencie posudkového lekára, pričom posudok bol vyhotovený v súlade so zákonom, konštatoval krajský súd, že nie je oprávnený prehodnotiť jeho medicínske závery. Dodal, že nakoľko medicínske závery ako aj odborné posudky vždy musia hodnotiť zdravotný stav fyzickej osoby exaktne v súlade so zákonom, a teda objektívne, považoval za nedôvodnú námietku žalobkyne, že posudkový lekár žalovaného nemal prihliadať na lekársku správu od Národného rehabilitačného centra v Kováčovej zo dňa 12.09.2012.

Krajský súd mal zato, že posudky, z ktorých vychádza rozhodnutie žalovaného sú objektívne, úplné a dostatočne odôvodňujú nenavrnutie požadovanej peňažnej kompenzácie s poukazom na to, že ak dôjde k zhoršeniu zdravotného stavu a funkčných porúch, má žalobkyňa možnosť kedykoľvek znovu požiadať o príslušnú kompenzáciu.

Rozsudok krajského súdu napadla žalobkyňa včas podaným odvolaním, v ktorom namietala jeho nesprávnosť v celom rozsahu. Namietala, že súd sa spoľahol výlučne na zistenia zdravotného stavu preukazované žalovaným a žalovaný ako aj krajský súd nezohľadnili pri rozhodovaní správnu úvahu a dôvody, pre ktoré bola táto kompenzačná dávka žalobkyni odňatá.

Žalobkyňa poukázala, že žalovaný pri svojej rozhodovacej činnosti v predmetnom prípade vychádzal z toho, že žalobkyni bol skoršími rozhodnutiami žalovaného odňatý jednak preukaz fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím so sprievodcom a jednak parkovací preukaz. Obe rozhodnutia žalovaného vychádzali z lekárskeho posudku zo dňa 02.08.2012 s doplnením dňa 05.10.2012, ktorý bol vyhotovený posudkovým lekárom žalovaného, pričom posudkový lekár v ňom konštatoval, že žalobkyňa je fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím, avšak nie je odkázaná na sprievodcu a zároveň nie je odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom.

Proti týmto rozhodnutiam žalovaného potom, ako žalovaný nevyhovел odvolaniu žalobkyne, tento podal návrh na ich preskúmanie. Krajský súd v Bratislave rozsudkom zo dňa 10.06.2014 rozhodnutia žalovaného zrušil podľa § 250j ods. 2 písm. d) O.s.p. a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. Z odôvodnenia rozsudku vo veci preukazov vyplýva, že posudkový lekár posúdil ťažké zdravotné postihnutie žalobkyne s mierou funkčnej poruchy najmenej 50 %, preto odňal parkovací preukaz ako aj preukaz fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím so sprievodcom, nakoľko sa zmenili skutočnosti rozhodujúce na trvanie nároku na uvedené preukazy.

S poukazom na § 244 ods. 1 O.s.p. konštatoval, že súd pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutí skúma, či žalobou napadnuté rozhodnutie je v súlade s právnym poriadkom Slovenskej republiky, t. j. najmä s hmotnými a procesnými administratívnymi predpismi. Súčasne skúma aj zákonnosť postupu správneho orgánu, ktorým sa vo všeobecnosti rozumie aktívna činnosť správneho orgánu podľa procesných a hmotnoprávných noriem, ktorou správy orgán realizuje právomoc stanovenú zákonmi.

Žalobkyňa namietala, že podstatou nedostatkov žalovaného je skutočnosť, že žalovaný sa dostatočným spôsobom nevysporiadal so zdravotným stavom žalobkyne.

Žalobkyňa, opierajúc sa o rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 10.06.2014 poukázala na to, že súd prvého stupňa mal zo spisového materiálu preukázané, že správny orgán prvého stupňa rozhodoval na základe posudku zo dňa 02.08.2012. Predmetný lekárske posudok je podľa názoru žalobkyne veľmi stručný a pri tak závažnom postihnutí sa žalobkyni javí lekárske posudok na pár riadkov nedostatočný. Tento lekárske posudok bol síce doplnený posudkom zo dňa 05.10.2012, ktorý je však podľa žalobkyne

rovnako veľmi stručný a navyše nevystihuje aktuálny stav.

Namietala, že žalovaný v rozhodnutí odkázal na spomínané dva lekárske posudky zo dňa 02.08.2012 a 05.10.2012 bez bližšieho objasnenia a zdôvodnenia s tým, že lekárske závery boli urobené podľa doložených lekárskeho nálezov zo dňa 20.07.2012, ale tieto sa v administratívnom spise žalovaného nenachádzajú. Navyše odkazuje aj na nový posudok zo dňa 07.01.2013, ktorý však žalobkyni nebol pred rozhodnutím doručený, a teda nebol s ním oboznámený.

Žalobkyňa vyjadrila názor, že napriek tomu, že sa v konaní vo veciach kompenzácie pripúšťa vykonanie lekárskej posudkovej činnosti, žalovaný nie je ničím v právnom poriadku Slovenskej republiky oprávnený, aby upustil, resp. vôbec nevykonával podrobnú analýzu zistených záverov vo svojom rozhodnutí s vyhodnotením, prečo neprihliadol k námietkam žalobkyne resp. prečo závery obsiahnuté v komplexnom posudku vyhovujú spoľahlivo zistenému stavu veci v zmysle zásady súčinného hľadania materiálnej pravdy v správnom konaní.

Žalobkyňa mala za to, že krajský súd na základe vykonaných listinných dôkazov dospel k nesprávnym právnym a skutkovým zisteniam, ktoré sú pre neúplnosť lekárskeho správ a nekomplexnosť záverov lekárskeho posudkov nepreskúmateľné, preto navrhol, aby odvolací súd rozsudok zrušil a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie.

Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že tvrdenie žalobkyne o odňatí toho príspevku na osobnú asistenciu je zavádzajúce a nepravdivé, nakoľko sa vo veci konalo na základe novej žiadosti žalobkyne o poskytnutie peňažného príspevku na osobnú asistenciu zo dňa 03.10.2012. Tento jej však na základe rozhodnutia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava č. B5/2012/494308/2/HOR zo dňa 07.11.2012 nebol priznaný.

Žalovaný ďalej vyjadril nesúhlas s rozsudkami Krajského súdu v Bratislave, na ktoré sa odvoláva žalobkyňa v odvolaní. Naopak mal za to, že práve tak ako v odvolaní napadnutom rozsudku súd správne dospel k záveru, že žalovaný objektívne a podľa platnej právnej úpravy posúdil zdravotný stav žalobkyne, závery tohto posúdenia zákonným spôsobom zohľadnil v rozhodnutiach, v ktorých nevyhovelo odvolaniu žalobkyne a potvrdil prvostupňové rozhodnutia. K veci ešte uviedol, že z predložených lekárskeho správ je zrejme, že u žalobkyne došlo k zlepšeniu zdravotného stavu.

Nesúhlasí s námietkou žalobkyne o stručnosti a nedostatočnosti prvostupňového lekárskeho posudku a k veci dodal, že daný lekárske posudok zo dňa 02.08.2012 bol po podaní žiadosti o poskytnutie príspevku na osobnú asistenciu doplnený na základe žalobkyňou novopredložených lekárskeho správ o lekárske posudok zo dňa 05.10.2013, pričom správny orgán prvého stupňa prihliadol na lekárske posudok zo dňa 05.10.2012 v spojení s lekárskeho posudkom zo dňa 02.08.2012. Závery tohto lekárskeho posudku sú podľa vyjadrenia žalovaného zrejme a objektívne.

Tvrdenie žalobkyne o tom, že lekárske závery v lekárskeho posudku zo dňa 02.08.2012 boli urobené aj na základe lekárskeho nálezov zo dňa 20.07.2012, avšak tieto sa v administratívnom spise nenachádzajú považuje žalovaný za zmätočné, pretože z lekárskeho posudku zo dňa 02.08.2012 je zjavné, že ide o lekárske nálezy, ktoré boli dňa 20.07.2012 predložené žalobkyňou.

S poukazom na § 55 ods. 13 zákona č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o peňažných príspevkoch“) uviedol, že žalovaný postupoval v súlade so zákonom, keď účastníkovi konania doručil spolu s rozhodnutím aj komplexný posudok alebo lekárske posudok, ktoré sú podkladom tohto rozhodnutia. Túto skutočnosť žalobkyňa v celom doterajšom konaní (správnom ani súdnom) nenamietala, preto mal za to, že zo strany žalovaného nedošlo k porušeniu zákona. Navyše, žalobkyni boli dňa 21.02.2013 na základe jej žiadosti poskytnuté lekárske posudky zo dňa 02.08.2012 aj s doplnením zo dňa 05.10.2012. Dodal ešte, tak ako uviedla žalobkyňa v odvolaní, že žalovaný podľa § 53 ods. 1 a 2 zákona o peňažných príspevkoch nie je viazaný o. i. ustanovením § 33 ods. 2 zákona č.

71/1967 Zb. o správnom konaní (ďalej len „správny poriadok“), a teda nie je povinný dať účastníkovi konania možnosť, aby sa pred vydaním rozhodnutia mohol vyjadriť k jeho podkladu i k spôsobu jeho zistenia, prípadne navrhnúť jeho doplnenie.

V zmysle § 55 ods. 3 zákona o peňažných príspevkoch má žalovaný po predložení lekárskeho správneho práva tieto podklady posúdiť. Žalobkyňa v žalobe uviedla, že lekárska správa z liečebného pobytu v Národnom rehabilitačnom centre v Kováčovej zo dňa 12.09.2012 je už zastaraná a závery v nej uvedené sú neaktuálne, avšak v odvolaní voči rozsudku uviedla, že posudkový lekár žalovaného na ňu prihladol, aj napriek tomu, že žalobkyňa túto lekársku správu namietala, no súd na túto skutočnosť neprihliadal. Žalobkyňa teda v žalobe uvádzala iný dôvod neprihliadnutia súdom na túto správu, ako v odvolaní voči rozsudku.

K veci ešte uviedol, že žiadosť o osobnú asistenciu podala žalobkyňa dňa 03.10.2012, to znamená po príchode z liečenia s tým, že predložila aj záverečnú správu z liečenia v Národnom rehabilitačnom centre v Kováčovej. Možno preto konštatovať, že ide o jednu z najaktuálnejších lekárskeho správneho práva pred podaním žiadosti, a nie ako uviedla žalobkyňa v žalobe, že ide o lekársku správu zastaranú a závery v nej uvedené sú neaktuálne. Je pochopiteľné, že žalobkyňa nesúhlasí s danou správou, nakoľko závery v nej uvedené sú diametrálne iné ako vyhovujú jeho žiadosti.

Na záver ešte poukázal, že žalobkyňa v podstatnej časti v odvolaní voči rozsudku, uviedla iné dôvody ako v samotnej žalobe, preto vyjadril názor, že súd prvého stupňa na základe predloženej dokumentácie objektívne a správne vyhodnotil skutkový stav v predmetnej právnej veci a rozhodol v súlade s platnými právnymi predpismi, a teda odvolanie žalobkyne považoval len za účelové a zmätočné. Navrhol preto, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. v spojení s § 10 ods. 2 O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo (§ 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. v spojení s § 211 a nasl. O.s.p.) a dospel jednomyselne k záveru, že odvolanie žalobkyne nie je dôvodné. Deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky [www.nsud.sk](http://www.nsud.sk). Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 30.09.2015 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O.s.p.).

Podľa § 244 ods. 1 O.s.p., v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Podľa § 246c veta prvá O.s.p., pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona.

Podľa § 247 ods. 1 O.s.p. podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu.

Súd v správnom súdnictve preskúma rozhodnutia a postupy orgánov verejnej správy predovšetkým v rozsahu a z dôvodov uvedených v žalobe. Rozsahom tvrdení uvedených v žalobe je súd viazaný (§ 212 ods. 1 O.s.p.).

Podľa § 219 ods. 2 O.s.p., ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Úlohou odvolacieho súdu bolo v intenciách dôvodov podaných v odvolaní posúdiť rozsudok prvostupňového súdu a zákonnosť rozhodnutia žalovaného, ktorým nebolo vyhovie žiadosti žalobkyne zo dňa 03.10.2012 a nebol jej priznaný peňažný príspevok na osobnú asistenciu.

V danej veci má odvolací súd z administratívneho spisu za preukázané, že žalobkyňa dňa 03.10.2012 požiadala o príspevok na osobnú asistenciu.

O žiadosti žalobkyne rozhodol Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava ako prvostupňový správny orgán rozhodnutím č. B5/2012/49308/2/HOR zo dňa 07.11.2012 tak, že nevyhovel žiadosti žalobkyne a nepriznal jej peňažný príspevok na osobnú asistenciu.

O odvolaní žalobkyne rozhodol žalovaný rozhodnutím č. US1/SSVODPPK/BEZ/2013/104/Dan zo dňa 11.04.2013 tak, že podľa § 22 ods. 1 zákona o peňažných príspevkoch nebolo vyhovené žiadosti žalobkyne zo dňa 03.10.2012 a nebol jej priznaný peňažný príspevok na osobnú asistenciu.

Odvolací súd preskúmaním veci dospel k záveru, že žalovaný v odvolacom konaní za účelom odstránenia akýchkoľvek pochybností opakovane požiadal o vypracovanie lekárskeho posudku posudkovým lekárom žalovaného, aby sa v rámci dokazovania opätovne posúdil zdravotný stav a odkázanosť žalobkyne na osobnú asistenciu. Na základe uvedeného bol vydaný komplexný posudok č. UPS/USI/SSVODPC/BEZ/2764 zo dňa 09.04.2013, podľa ktorého bola miera funkčnej poruchy žalobkyne stanovená na 50 %.

Na základe takto doplneného dokazovania dospel žalovaný k záveru, že žalobkyňa nie je odkázaná na pomoc inej osoby pri činnostiach uvedených v prílohe č. 4 zákona o peňažných príspevkoch, nakoľko stupeň jej odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby je I. podľa prílohy č. 3 k zákonu č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnych službách“).

Z obsahu komplexného lekárskeho posudku žalovaného vyplýva, že žalobkyňa napriek svojmu ťažkému zdravotnému postihnutiu je schopná samostatne vstať, ľahnúť si, vykonávať úkony osobnej hygieny, obliecť a vyzliecť sa, pripraviť si jedlo, najesť sa, dorozumievať sa, nevyžaduje dohľad a nie je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby ani pri preprave, preto sa nenavrhol žiadna forma kompenzácie v danej oblasti.

Krajský súd v Bratislave správne a výstižne v napadnutom rozhodnutí poukázal na vývoj zdravotného stavu žalobkyne a posúdenie tohto stavu opakovane posudkovými lekármi a skonštatoval, že posudky, ktoré boli podkladom pre rozhodnutie žalovaného odôvodňovali nenavrhnutie požadovaného peňažného príspevku na osobnú asistenciu.

Krajský súd poukázal na dôvody, ktoré ho viedli k rozhodnutiu, tieto odvolací súd považuje za dostatočné, logické a v súlade so zákonom. Odvolací súd na ne odkazuje a na zdôraznenie dodáva, že na navrhnutie požadovaného peňažného príspevku na osobnú asistenciu je nevyhnutná odkázanosť žiadateľa s ťažkým zdravotným postihnutím na pomoc inej fyzickej osoby, a to pri činnostiach podľa prílohy č. 4 zákona o peňažných príspevkoch, táto však nebola v konaní preukázaná.

Týmto rozhodnutím sa nebráni žalobkyni, aby v prípade zhoršenia zdravotného stavu opakovane žiadala o priznanie príspevkov a pomoci podľa zákona o peňažných príspevkoch.

Z uvedených dôvodov odvolací súd nezistil chyby v preskúvaných rozhodnutiach, ani v napadnutom rozsudku krajského súdu, tento ako správny a zákonný potvrdil.

Odvolací súd o trovách odvolacieho konania rozhodol tak, že náhradu trov odvolacieho konania žalobkyni s poukazom na § 250k ods. 1 O.s.p. nepriznal, keďže v odvolacom konaní nemala úspech. Žalovaný nemá zo zákona nárok na ich náhradu.

**Poučenie:**

Proti tomuto rozsudku opravný prostředek n i e j e přípustný.